

Ai Bảo Về Hưu Là Khó?

BÙI ĐỨC HỢP
thu 2003

Hồi đầu thập niên 70, tôi chỉ mong sao sớm đến tuổi 55 để về hưu. Tôi tậu sẵn một thửa vườn 5 mẫu, tại Long Khánh, trồng đủ loại cây như chôm chôm nhãn, sầu riêng, cà phê, dưa hấu Đài Loan, vài gốc tiêu, với một hệ thống tưới tiêu hiện đại. Còn gì thú vị cho bằng đãi bạn bè cà phê cút chôn với sầu riêng và món thịt heo rừng luộc chấm mắm nêm, dưới giàn hoa thiên lý.

Vượt biên sang Mỹ cuối năm 1979, tôi tiếp tục kéo cày tới năm 1998 là năm đủ điều kiện về hưu. Tôi về hưu non năm 62 tuổi, không phải để lên non tìm động hoa vàng nhưng để làm những gì mà mình ưa thích.

Tôi có 3 người quen sống hưu trong những hoàn cảnh khác nhau:

○ Người thứ nhất than phiền về hưu còn bận hơn đi làm, nào là cắt cỏ làm vườn, trông coi cháu nội ngoại, lo cơm nước cho vợ đi làm v.v.

○ Người thứ hai kêu rằng quá rảnh rỗi, không biết làm gì cho hết ngày. Lúc đầu, còn suy nghĩ vẫn vợ, sau đó cảm thấy lo sợ, chán nản, rồi đi đến chỗ khủng hoảng tâm thần.

○ Người thứ ba phàn nàn rằng đủ mọi thứ bịnh tật, nhức lưng môi gỏi, tai ù mắt kém, mỗi ngày uống bao nhiêu thứ thuốc mà bịnh tật vẫn triền miên.

Đang suy tư về 3 trường hợp hưu sau vườn, ngào ngạt mùi hoa chanh, tôi nhận được lá thư của anh K. từ miền Đông, trong đó có đoạn:

“...Phải chăng bí quyết gì giúp anh an vui tự tại trong tuổi già?..”

Bạn thân mến,

Về hưu sướng hay khổ là tùy theo quan niệm mỗi người. Tôi chẳng có bí quyết gì mới lạ, toàn là những bài học trong sách Giáo Khoa, nói ra thiên hạ cười “Biết rồi, khổ lắm nói mãi”. Vì nể bạn, tôi buộc phải trả lời.

Bài học đơn sơ mà tôi trình bày dưới đây có thể tóm lược trong 2 câu:

○ **Bằng lòng** những gì mình có, hoặc nhìn sự vật dưới lăng kính màu hồng.

○ **Chấp nhận** những hệ lụy của tuổi già và nương theo mà an hưởng .

Bằng lòng: Vì mới đi làm tại Mỹ 18 năm, tôi chỉ được lãnh lương hưu trí rất ư là khiêm tốn bằng 22% số lương đi làm, trong khi người khác lãnh lương hưu gấp 2, 3 lần nhiều hơn. Theo tôi, số tiền trên tạm đủ; nếu biết chi tiêu, còn có thể dư tiền giúp họ hàng, bạn bè và nhiều người túng thiếu hơn mình. Ngoài tiền lương, người già còn hưởng nhiều bổng lộc khác như medicare, đi lại, giải trí đều được giảm giá, đi xe buýt khỏi trả tiền tại Pittsburgh và một số thành phố khác. Mỗi lần, nghĩ tới chuyện không phải đi làm mà vẫn lãnh lương, cảm giác khoan khoái tràn dâng, tôi quên cả bịnh tật..

Cứ nghĩ tới bộ mặt khó ưa của Xếp, những điện thoại khiếu nại của dân chúng, những đêm mất ngủ vì công việc; rồi những buổi trời mưa tầm tã, gió lạnh thấu xương khi đón xe, tôi cảm thấy về hưu sao mà sướng vậy! Giã từ mọi khó khăn, âu lo, căng thẳng trong đời sống. Đã 5 năm rồi, cảm giác đó vẫn còn nguyên vẹn như lúc ban đầu.

Không có thay đổi, đời sống sẽ mất thi vị. Đó là lý do, tôi dành thì giờ du lịch hoặc thăm viếng họ hàng ở xa mà trong lúc tại chức tôi không có cơ hội. Vì khả năng tài chánh giới hạn, tôi chỉ đi du lịch những nơi nào có bà con hay bạn bè thân thích. Đi tới đâu, tôi chỉ mong chủ nhân cấp 1 chìa khóa nhà để tự do đi lang thang ngắm cảnh đẹp trong vùng, tôi về ngủ sofa. Nhờ vậy, tôi đã viễn du nhiều vùng xa lạ, từ Á sang Âu, từ Mỹ sang Úc. Riêng tại Bắc Mỹ, du ngoạn cả 5 năm nữa, cũng không xem hết cảnh đẹp. Càng đi tâm hồn càng mở rộng, càng mến cảnh yêu người.

Sau cùng, tôi cũng dành nhiều thì giờ làm những việc thiện nguyện. Công tác này không những đem lại cho tôi nguồn vui tinh thần khôn tả mà tôi còn cảm thấy sức khỏe phục hồi. Mỗi lần an ủi một bịnh nhân đau khổ, tôi không tiếc lời cảm tạ Thượng Đế đã ban cho tôi quá nhiều ân sủng.

Cũng nằm trong mục đích “tiết kiệm để đóng góp”, những lần đi chơi ở bãi biển như Half Moon bay, Santa Cruz, Huntington beach..., tôi thường đậu xe xa và đi bộ tới. Nhất cử lưỡng tiện, vừa khỏi

trả lệ phí parking, vừa được đi bộ. Tưởng rằng tôi đơn phương trong hành động ki cốp này, mà còn có cả nhà tỷ phú, 46 tỷ, giàu nhất nước Mỹ, đó là ông Bill Gates. Truyện kể: Tối dự một phiên họp gây quỹ của hội Hồng Thập Tự, ông đi vòng hoài sau cùng ông phải lái xe sang bên kia đường để có một chỗ đậu xe free, nên đến trễ giờ. Khi được mời lên diễn đàn, ông đã tặng cho hội 2 triệu MK. Không dám bì với nhà tỷ phú, đồng tiền tôi đóng góp trong công tác thiện nguyện giống như đồng tiền của bà góa trong Thánh Kinh.

Cũng vậy, trong suốt thời gian nghỉ hè tại Huntington beach, tôi thường ra nhà hàng Tân Phát mua cơm chỉ. Chỉ cần 3đ thôi – 1đ cơm, 1đ canh, 1đ cá kho- là tôi ăn đủ 3 bữa, bữa ăn ngon miệng lạ thường!

Chấp nhận: Đã là người, không ai thoát khỏi vòng sinh, lão, bệnh, tử. Ngũ quan, lục phủ ngũ tạng đều suy yếu dần theo thời gian, đường tiệm cận là cõi đi về. Tại sao bạn không vui vẻ chấp nhận, nương theo sóng mà vực dậy.

Lúc chưa về hưu, tôi hoạt động thể thao, k về hưu tôi vẫn chạy bộ, sau lần trượt chân tại bậc thang lên hồ Highland, Pittsburgh, PA; giờ đây, tôi chỉ có thể đi bộ, ngó xuống đất nhiều hơn ngược nhìn trời xanh. Rồi một ngày không xa nữa, tôi sẽ cần tới cây gậy hoặc xe lăn hay nằm liệt trên giường bệnh. Chuẩn bị tinh thần trước để không bao giờ thất vọng. Hiện giờ, đôi mắt không còn tinh anh; tôi tự chế: không lái xe ban đêm, trời mưa, và giờ cao điểm, exit ngay khi có sương mù. Có ai lỡ trách người già sai hẹn.

Đối với tuổi già, việc đời chẳng có gì là khăn trương cả, không làm được hôm nay, mai mốt sẽ làm. Trên xa lộ, tôi đã gặp những ông già, người Mỹ, dùng đỉnh lái xe theo đúng tốc độ quy định. Phía sau xe, ông còn gắn một lô-gô “I am retired” như nhắc nhở thiên hạ: “tôi đã về hưu, nếu quý vị vội vã, xin cứ vượt”.

Ngoài những bệnh thông thường về thể chất như cao máu, cao mỡ, nhức mỏi..., tôi phải đương đầu cùng một lúc với bệnh lười và bệnh quên. Vì làm biếng suy nghĩ, tôi chỉ muốn hành động theo thói quen hay những gì đã quy định.

Do đó, tôi phải hoạch định một lịch trình sinh hoạt, trong đó chương trình bảo vệ sức khỏe (đi bộ) là chính; việc gì cũng có thể bỏ, trừ đi bộ. Xen kẽ vào giờ giấc đi bộ là đọc sách báo, viết lách v.v.

Giờ giấc khít khao đến nỗi ông hàng xóm trên đỉnh đồi cứ nhìn thấy mặt tôi là biết sắp sửa tới giờ ăn sáng, trưa, tối. Đi bộ là thần dược, ngày nào không đi bộ, tôi cảm thấy khó chịu, mệt mỏi.

Tôi rất ngại học những cái gì mới như sử dụng các dụng cụ điện tử tối tân, giặt đồ tại Pháp cũng làm tôi bối rối, vì máy giặt và máy sấy là một. Thỉnh thoảng tôi tham dự các khóa hội thảo chuyên môn quanh vùng Vịnh hoặc nhận lãnh một vài thiết kế để vừa giữ cho khỏi quên những gì đã học, vừa để có phương tiện làm thiện nguyện.

Nói về quên, tôi nhớ tới Tổng Thống Reagan. Năm ông 76 tuổi, khi báo chí hỏi ông về vụ Iran Contra, ông chỉ trả lời: “Không nhớ”. Lúc đó, tôi cho rằng ông giả vờ quên! Bây giờ tôi mới cảm thấy tôi quên gấp nhiều lần hơn ông. Mỗi ngày tôi không nhớ là tôi đã uống thuốc chưa?, có lẽ tôi phải bắt chước các cụ để thuốc trong các ô ghi tên từng ngày trong tuần. Tôi quên nhiều thứ lắm, quên tiếng Anh, quên cả tên bạn bè. Tuy vậy, trí quên của tôi chưa đến nỗi tệ như một ông bạn vong niên quên cả đường về nhà! Để khỏi quên, tôi tự đặt ra 2 quy tắc:

1) ghi lại tất cả việc chột nhớ trên một mảnh giấy nhỏ mang theo người; sau đó, về nhà sắp xếp lại theo thứ tự ưu tiên.

2) suy nghĩ kỹ trước khi hành động. Dù hậu quả thế nào, cũng vui vẻ chấp nhận, không nuối tiếc (lúc đầu tuy khó, sau quên).

Về hưu, bạn có quyền an hưởng tuổi già với bầu bạn túi thơ, hoặc quây quần quanh đàn con cháu. Đừng bao giờ trách mình không để lại thành tích gì cho hậu thế. Thượng Đế sẽ không cân đo, đong đếm những công trình hay những tác phẩm của bạn đã thực hiện trong cuộc sống, mà đánh giá bằng những việc làm của bạn đã dành cho người khác trong đó trước tiên phải kể gia đình bạn. Nói một cách khác đó là tình yêu tha nhân, mà Phật Giáo gọi là từ bi, Thiên Chúa Giáo kêu là bác ái. Trong cuộc hành trình cuối đời, nếu bạn gặp nhiều cảnh ngộ đắng cay, bạn hãy vui vẻ đón nhận, đừng trốn chạy bằng cách tự kết liễu, vì đó là cái nghiệp cuối cùng phải trả hay là phần đóng góp của mình vào công cuộc đồng công cứu chuộc.

Thư đã dài, tôi xin phép ngưng nơi đây và hy vọng rằng những điều vừa trình bày sẽ không làm nhàm tai bạn và chia sẻ phần nào về câu hỏi của bạn “VỀ HỮU SƯỚNG HAY KHỔ?”

Bài Hát Của Trẻ Thơ Về Các Trái Cây Ở Việt Nam

Phạm Hữu Vĩnh

Nhân trời trở lạnh, nhớ quê hương, nhớ tới hình ảnh, âm thanh cách đây hơn 70 năm rồi, tôi thấy còn văng vẳng bên tai bài hát về các trái cây của Việt Nam mà lúc còn đang học ở tiểu học tôi thường hát chơi với bạn khi đánh đáo “đằm” (marelle).

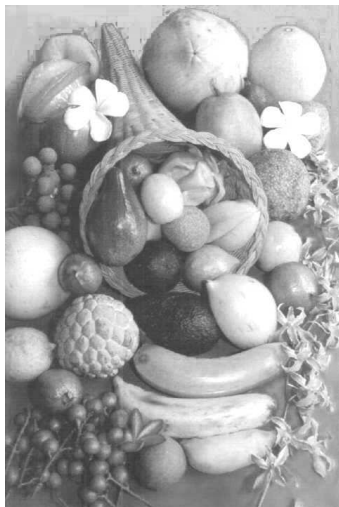
Tôi còn nhớ bài hát này vì nó mộc mạc bình dân, không có chải chuốt của một thi sĩ hay văn sĩ, nhưng đọc lên thì thấy mùi vị quê hương một cách rõ ràng thơ ngây của tuổi trẻ con. Tôi sống ngoài Bắc nhiều, khi còn nhỏ, nhưng sau lại làm việc trong Nam, ít ở Trung nên bài hát xưa cũng có đôi chút thiếu sót, vậy xin Ái Hữu và Thân Hữu bổ túc dùm nếu có thể

Bài hát đó như sau:

- 1) Chám
Hồng
Sấu, Khế
Xoài
Na

- 2) Táo
Lê
Mận
Nhót
Me
Hồng Bì

- 3) Bò Quân
Quít
Mít
Dâu Da

- 4) Dứa
Dưa
Vải, nhãn
Sim
Chôm (chôm)
Dừa

- 5) Mãng Cụt nhỏ, múi tuyệt vời
Cam Đào, Dâu, Ổi, Lựu
Đứng đầu vẫn là Soài Riêng

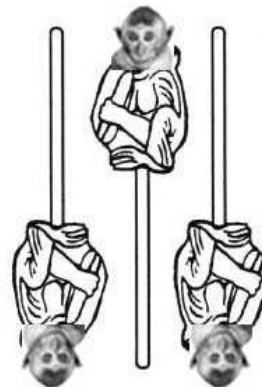
Đố Vui

Xuân Giáp-Thân, LTCC xin đố câu chuyện về loài khỉ :

Trong rừng vắng,có ba con khỉ , một con màu **đen** , một con màu **vàng** , một con màu **xám**; đang ngồi trên cành cây vắt ngang qua giòng suối .

Đột nhiên , có một người tiều-phu mặc áo màu **nâu** đi tới ; tức thì có hai chú khỉ hoảng sợ ,nhảy vọt xuống nước; chỉ còn một chú vẫn ngồi nhìn bộ lông của mình mà không để ý đến xung quanh.

Vậy , đố quý AH , khỉ còn ngồi trên cành là khỉ gì ?

Đó là con “khỉ khô” !!! vì nó còn ở trên cây nên khô ráo.
Thưa bạn , người ta hỏi **khỉ gì** , chứ đâu có hỏi **khỉ màu gì** đâu !! mà bạn phải mất công phân-tích dữ-kiện ,tổng-hợp màu sắc cho mệt . Từ đó thành ngữ “khỉ khô” trở thành thông dụng ./.

Tình Ái-Hữu

* **Giới thiệu:** Trong niềm hoan-hỉ của buổi hội-ngộ cùng bạn cố tri vào lúc tuổi đời xế chiều, Nguyễn-Khuyến xưa có những câu thơ bất hủ:

*“Cầm tay hỏi hết xa gần,
Mừng rằng bác vẫn tinh-thần chưa can.”*

Và, nỗi nhớ nhung khi bạn-bè cách xa ngàn dặm:

*“Rượu ngon không có bạn hiền,
Không mua không phải không tiền không mua.”*

Đó cũng giống tâm trạng của hai AHCC đồng khóa, rời ghế nhà trường đúng nửa thế kỷ, nay kẻ ở Canada, người ở Nam California xa cách vời-vợi, đã xướng họa mấy vần thơ bày tỏ nỗi lòng.

Ngô Năm

Bài 1 : *Viếng Cali lần thứ nhất. (12-10-02)*

*Mấy ngày đến viếng đất Cali,
Vui sướng nào hơn gặp cố tri.
Cầm tay han hỏi bao thương mến,
Lòng ai thêm bận lúc ra đi.*

Bài 2 : *Viếng Cali lần thứ hai. (25-7-03)*

*Năm nay lại viếng đất Cali,
Bạn cũ, tình xưa chẳng biến suy.
Cùng sách, cùng trường, ghi nhớ mãi,
Dù cho xa cách, chẳng phân ly.*

**A/H Phạm -Ngọc-Xuyên
Montreal, Canada**

Bài 3 : *Họa lại. (25-7-03)*

*Lâu ngày gặp lại bạn cố tri,
Ái-hữu tình thân, chẳng mấy khi.
Cùng nhau thù tạc, vui hội ngộ,
Cách mặt nhưng lòng vẫn nhớ ghi.*

**A/H Trần-Sĩ-Huân
Oxnard, California**

